

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Кваліфікаційна робота

з теми: «Формування правописної компетентності молодших школярів в умовах Нової української школи»

Виконала: студентка 2 курсу, групи РО1-М23

Спеціальності: 013 Початкова освіта

Войцеховська Ангеліна Сергіївна

Керівник:

Гудима Наталія Василівна, кандидат філологічних наук, доцент

Рецензент:

Слободян Анна Євгенівна, директор Приватної школи «Радість»

2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОПИСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	9
1.1. Психолого-педагогічні чинники розвитку учнів 3-4 класу.....	9
1.2. Орфографія та пунктуація у розрізі сучасної методики викладання в початковій школі.....	17
1.3. Вимоги та інші підходи до формування правописної компетентності молодших школярів.....	24
РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ПРАВОПИСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НУШ.....	31
2.1. Аналіз освітніх програм, шкільних підручників з досліджуваної проблеми	31
2.2. Організація, зміст і перевірка ефективності експериментального дослідження	55
2.3. Розробка вправ для формування правописної компетентності молодших школярів в умовах НУШ	67
ВИСНОВОК.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Error! Bookmark not defined.
ДОДАТКИ	Error! Bookmark not defined.

ВСТУП

Актуальність дослідження. Запровадження Нової української школи та прийняття Державного стандарту початкової освіти у 2018 році вносять значні зміни в підходи до навчання та розвитку школярів в Україні. Одним із ключових завдань цих змін є формування не лише знань, а й важливих компетентностей, необхідних для успішної адаптації учнів до вимог сучасного суспільства. У даній роботі розглядається, як можна ефективно розвивати ключові компетентності учнів початкових класів в умовах НУШ.

У сучасних умовах розвитку української освіти, зумовлених реформуванням закладів загальної середньої освіти в рамках концепції Нової української школи (НУШ), питання формування правописної компетентності молодших школярів набуває особливої актуальності. Концепція НУШ спрямована на створення інноваційного освітнього середовища, що сприяє всебічному розвитку учнів, формування у них ключових компетентностей та умінь, необхідних для успішного життя в сучасному суспільстві.

Одним з головних аспектів НУШ є впровадження нових методів навчання, які акцентують увагу на практичному використанні знань. Це вимагає від учителів і учнів ефективного володіння правописними нормами, що є основою грамотного письма. Правописна компетентність впливає на загальний розвиток мовленнєвої культури учнів, оскільки грамотне письмо є невід'ємною частиною комунікативних умінь, які сприяють успішній соціалізації та академічним успіхам.

Початкова школа відіграє ключову роль у розвитку дітей, де вони не лише вивчають основи предметів, але й формують свої особистісні якості. Важливо забезпечити їм змогу розвивати ключові компетентності через цікавий та стимулювальний освітній процес. Основним завданням для вчителів початкових класів є створення умов для ефективного формування цих компетентностей у дітей.

Важливо зазначити, що в початковій школі закладаю основи для подальшого вивчення всіх дисциплін базової школи. Високий рівень правописної компетентності допомагає учням краще засвоювати навчальний матеріал і

виконувати завдання з різних предметів. У цьому контексті роль учителя стає ключовою. Вчителі мають володіти сучасними методиками викладання, які відповідають вимогам НУШ, зокрема інтегративними та компетентнісно зорієнтованими підходами.

Концепція НУШ також передбачає індивідуалізацію освітнього процесу, що дозволяє враховувати особливості кожного учня. Це особливо важливо для формування правописної компетентності, оскільки кожна дитина потребує різного підходу для ефективного засвоєння правил правопису. Навчальні програми, розроблені відповідно до НУШ, включають спеціальні вправи та завдання, спрямовані на розвиток правописних навичок. Це забезпечує систематичне та послідовне формування правописної компетентності.

Важливим складником НУШ є система оцінювання, яка спрямована не лише на контроль знань, а й на підтримку розвитку кожного учня. Моніторинг правописних навичок дозволяє вчасно виявляти та виправляти прогалини в знаннях, що сприяє більш ефективному навчанню.

У контексті реформування української освіти, формування правописної компетентності молодших школярів стає однією з ключових задач. Це обумовлено необхідністю підготовки учнів до подальшого навчання і життя в сучасному суспільстві. Правописна компетентність є фундаментом, на якому будується мовленнєва культура, здатність до ефективної комунікації та успішної академічної діяльності.

Це пов'язано з низкою чинників, зокрема:

- Зростанням ролі мовної компетентності у житті суспільства, адже володіння правильною українською мовою є не лише показником освіченості та культури, але й запорукою успішного навчання, роботи та самореалізації особистості.
- Зміною підходів до навчання української мови в НУШ, які ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному принципах. Це передбачає не лише засвоєння учнями теоретичних правил правопису, але й формування в

них умінь використовувати ці правила на практиці в різних комунікативних ситуаціях.

- Впливом інформаційно-комунікаційних технологій на мовлення дітей, які часто використовують ненормативну лексику, запозичення з інших мов, помилки в правописі.

Комунікативну функцію будь-якої мови реалізують завдяки її унормованості. Дотримання чинних правил дозволяє вірно та зрозуміло виразити свої думки. Порухення цих правил ускладнює спілкування, роблячи висловлені думки незрозумілими.

Знання правил правопису є невід'ємною частиною мовленнєвої компетентності. Освоєння правописних норм і розвиток грамотності в початкових класах відіграють ключову роль, адже закладають основу для формування культури усного й писемного мовлення. Проте цей процес ускладнюється великою кількістю правил та винятків.

Мовленнєву компетентність, зокрема правописну та орфографічну, досліджували у своїх роботах такі науковці, як Алла Богуш, Наталія Бондаренко, Микола Вашуленко, Ніна Голуб, Марія Пентиліук та інші дослідники зазначають, що на сучасному етапі розвитку лінгвометодики проблема формування правописної компетентності молодших школярів залишається однією з найбільш актуальних і складних. Це зумовлено трудомісткістю засвоєння правописних умінь і навичок, які вимагають від учнів високого рівня абстрактного мислення та здатності узагальнювати при вивченні правил українського правопису, а також їх свідомого застосування у самостійних письмових роботах.

Цей аспект навчання постійно перебуває у центрі уваги як науковців, так і вчителів-практиків. У їхніх дослідженнях підкреслюється, що правописна (орфографічна) компетентність є не лише ключовою умовою формування мовної особистості учня, розвитку його мовленнєвої культури та успішного засвоєння шкільних предметів, але й важливим чинником, який значно впливає на його подальшу соціальну активність.

Актуальність теми формування правописної компетентності молодших школярів у сучасних умовах розвитку української освіти, зумовлених реформуванням закладів освіти в межах концепції Нової української школи (НУШ), є надзвичайно високою. Це пов'язано з кількома ключовими аспектами:

- НУШ передбачає впровадження інноваційних підходів до навчання, які акцентують увагу на практичному використанні знань та формуванні у школярів необхідних для життя компетентностей. У цьому контексті правописна компетентність є базовою, оскільки без неї неможливо досягти грамотності в усному та писемному мовленні, що є основою для ефективного спілкування.
- Правописна компетентність значно впливає на загальний розвиток мовленнєвої культури учнів. Грамотне письмо допомагає формувати чітке і зрозуміле вираження думок, що є невід'ємною частиною успішної комунікації. Це, в свою чергу, сприяє кращій соціалізації та академічним досягненням школярів.
- Початкова школа є фундаментом для подальшого навчання, і формування правописних навичок на цьому етапі забезпечує учням можливість більш ефективно засвоювати матеріал у базовій та профільній школах. Високий рівень правописної компетентності дозволяє учням виконувати завдання з різних предметів без зайвих труднощів, пов'язаних із правописом.
- Індивідуалізація навчання, яка є однією з основних ідей НУШ, дозволяє враховувати особливості кожного учня, що є особливо важливим для ефективного формування правописних навичок. Кожна дитина потребує індивідуального підходу, що сприяє більш глибокому та усвідомленому засвоєнню правил правопису.
- Система оцінювання в межах НУШ зорієнтована на підтримку розвитку учнів, а не лише на контроль знань. Це дозволяє вчасно виявляти та виправляти прогалини у правописній компетентності, що сприяє більш ефективному навчанню.

Ураховуючи ці аспекти, висновкуємо, що формування правописної компетентності молодших школярів у контексті реформування української освіти є надзвичайно важливим завданням. Це створює міцне підґрунтя для подальшого навчання, сприяє розвитку мовленнєвої культури та забезпечує успішну соціалізацію школярів.

Об'єкт дослідження – процес формування правописної компетентності молодших школярів.

Предмет дослідження – методи та засоби формування правописної компетентності молодших школярів в умовах НУШ.

Мета дослідження є дослідження теоретичних засад формування правописної компетентності молодших школярів, аналіз методів і засобів формування правописної компетентності в умовах НУШ, а також розробка методичних рекомендацій щодо її формування у молодших школярів в умовах НУШ.

Завдання дослідження:

- вивчити теоретичні основи формування правописної компетентності молодших школярів;
- проаналізувати сучасний стан проблеми формування правописної компетентності молодших школярів в умовах НУШ;
- дослідити методи та засоби формування правописної компетентності молодших школярів в умовах НУШ;
- розробити методичні рекомендації щодо формування правописної компетентності молодших школярів в умовах НУШ;
- експериментально перевірити ефективність розроблених методичних рекомендацій.

Методи дослідження:

- теоретичні: аналіз наукової літератури, узагальнення педагогічного досвіду;
- емпіричні: спостереження, педагогічний експеримент, анкетування, тестування.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження можуть бути використані для удосконалення методики формування правописної компетентності молодших школярів в умовах НУШ; розроблення нових навчальних програм і методичних посібників із української мови для початкової школи; підвищення кваліфікації вчителів початкової школи.

Структура роботи. Робота складається з вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

ВИСНОВОК

Когнітивний розвиток дітей відіграє вирішальну роль у засвоєнні правописних правил. Вік 3-4 класів характеризується активним розвитком логічного мислення, уваги, пам'яті та уяви. Ці когнітивні навички допомагають дітям розрізняти орфографічні особливості слів, запам'ятовувати правила та застосовувати їх на практиці. Наприклад, розуміння логіки написання слів із ненаголошеними голосними чи правильне вживання апострофа полегшується завдяки їхній здатності аналізувати та порівнювати.

Мовленнєва культура, яка включає вміння чітко та грамотно висловлювати свої думки, є важливою складовою правописної компетентності. Навчання, спрямоване на розвиток мовленнєвих навичок, сприяє засвоєнню правил орфографії та пунктуації. Діти вчаться висловлювати свої думки в усній і письмовій формі, що дозволяє їм краще розуміти мовні конструкції та їхнє правильне написання.

Роль вчителя у формуванні правописної компетентності є надзвичайно важливою. Вчитель не лише пояснює правила правопису, але й створює стимулююче навчальне середовище. Використання різноманітних методів навчання, індивідуальний підхід до кожного учня, регулярне проведення вправ на закріплення знань і надання зворотного зв'язку – усе це сприяє успішному засвоєнню матеріалу.

Ефективне навчання можливе лише в сприятливому середовищі. Важливо забезпечити учнів відповідними навчальними матеріалами, інтерактивними іграми та завданнями, що роблять процес навчання цікавим та захоплюючим. Позитивна атмосфера в класі, підтримка й заохочення з боку вчителя допомагають дітям легше засвоювати складні правила орфографії.

Індивідуалізація навчального процесу дозволяє враховувати унікальні потреби та здібності кожного учня. Це включає адаптацію завдань до рівня знань і темпів навчання кожного школяра, використання різних методів навчання, що відповідають стилю сприйняття інформації окремих дітей. Такий підхід сприяє

більш успішному засвоєнню матеріалу, оскільки враховуються сильні та слабкі сторони кожного учня.

Сучасні методики викладання орфографії та пунктуації базуються на принципах комунікативно-діяльнісного, системно-діяльнісного, інформаційно-комунікаційного та особистісно-орієнтованого підходів. Ці методики передбачають активне залучення учнів до мовленнєвої діяльності, систематичне та поступове формування знань, використання технологій для підвищення ефективності навчання та врахування індивідуальних особливостей учнів.

Інтеграція навчання правопису з іншими навчальними предметами сприяє більш глибокому розумінню та практичному застосуванню орфографічних правил. Наприклад, виконання письмових завдань з різних предметів допомагає учням закріплювати знання правопису в різних контекстах.

Не можна недооцінювати роль батьків у процесі формування правописної компетентності. Читання дітям книг, написання диктантів, гра у мовні ігри вдома та постійна підтримка й заохочення значно сприяють успіхам дітей у навчанні.

Таким чином, формування правописної компетентності молодших школярів – це складний процес, який вимагає систематичного підходу, врахування індивідуальних особливостей учнів, використання сучасних методик викладання та створення сприятливого навчального середовища. Активна участь вчителів та батьків, а також поступове і послідовне вивчення матеріалу, є ключовими чинниками у досягненні успіху в цьому важливому аспекті мовленнєвого розвитку дітей.

В цьому розділі було розглянуто інноваційні підходи, методи та технології, які застосовуються для покращення навчання орфографії та пунктуації у молодших класах.

Результати емпіричного дослідження, проведеного з метою оцінки ефективності методик формування правописної компетентності учнів в умовах Нової української школи (НУШ), показали значний прогрес у знаннях та навичках школярів. Дослідження включало аналіз успішності учнів, їхню мотивацію до

навчання, а також оцінку ефективності різних підходів та методів, які використовуються в навчальному процесі.

Результати емпіричного дослідження чітко показали, що впровадження інноваційних методик навчання сприяє значному покращенню правописної компетентності учнів початкових класів. Творчі завдання та інтерактивні матеріали, використані під час експерименту, збільшили мотивацію учнів до навчання та стимулювали їхній інтерес до вивчення правописних правил.

Згідно з даними таблиці, учні 3-го та 4-го класів Кам'янець-Подільського ліцею №14 продемонстрували значні покращення у всіх аспектах правописної компетентності після впровадження експериментальних методик навчання. Правописна компетентність учнів 3-го класу зросла на 15%, алгоритмічні вправи показали покращення на 20%, редагування текстів — на 25%, творчі завдання — на 25%, а критичне мислення — на 20%. Учні 4-го класу також показали суттєві результати: правописна компетентність збільшилася на 15%, алгоритмічні вправи — на 20%, редагування текстів — на 25%, творчі завдання — на 15%, а критичне мислення — на 20%.

Ці результати свідчать про те, що впровадження експериментальних методик навчання значно покращило правописну компетентність учнів 3-х та 4-х класів. Найбільше покращення спостерігалось у виконанні алгоритмічних вправ та редагуванні текстів, де учні обох класів показали збільшення на 20-25%. Це свідчить про високу ефективність таких методик для навчання правопису. Учні також покращили свої творчі завдання та критичне мислення, що підкреслює комплексний вплив експериментальних методик на різні аспекти їхньої навчальної діяльності.

Загалом, експериментальні методики навчання довели свою ефективність і сприяли значному підвищенню рівня правописної компетентності учнів. Це підкреслює важливість використання різноманітних підходів та індивідуалізованих методів у навчальному процесі для досягнення високих результатів.

У ході дослідження правописної компетентності учнів було проведено анкетування вчителів початкової школи. Загалом, анкетування вчителів підтвердило ефективність використаних методик для формування правописної компетентності учнів початкової школи. Результати дослідження свідчать про те, що впровадження нових підходів до навчання сприяє не лише покращенню правописних навичок, але й загальному розвитку учнів, їхньої мотивації та впевненості в собі.

Таким чином, емпіричне дослідження показало, що комплексний підхід до формування правописної компетентності у молодших школярів є ефективним. Інтеграція алгоритмічних вправ, редагування текстів, творчих завдань і інтерактивних матеріалів сприяє не лише засвоєнню правописних правил, але й розвитку критичного мислення, мотивації до навчання та загальної мовної грамотності.

Отримані результати дозволяють рекомендувати впровадження цих методик у навчальний процес для покращення правописної компетентності учнів початкової школи. Це сприятиме не лише покращенню рівня грамотності, але й загальному розвитку учнів, їхньому зацікавленню в навчанні та успішному засвоєнню навчального матеріалу.

Для формування правописної компетентності учнів початкової школи було розроблено різноманітні вправи та завдання, спрямовані на активне залучення учнів до процесу навчання.

Ці вправи спрямовані на систематизацію правил правопису та їх використання у практичних завданнях. Учні виконують різні завдання, такі як правильне розставлення знаків пунктуації, вибір правильних літер для заповнення пропусків у словах тощо.

Учні вправляються у виявленні та виправленні помилок у написаних текстах. Це допомагає їм не лише засвоїти правила правопису, але й розвиває навички редагування та самоконтролю.

Учні отримують можливість застосовувати вивчені правила в творчих завданнях, наприклад, створення власних речень, оповідань або віршів з використанням правильного правопису.

Ці вправи спрямовані на розвиток учнівського критичного мислення щодо правильного використання мовленнєвих засобів. Учні аналізують текст і визначають правильність чи неправильність вживання слів, фраз або речень.

Ці вправи розроблялися з урахуванням вікових особливостей учнів, їхніх інтересів та потреб. Вони сприяють не лише засвоєнню правописних правил, але й розвитку креативності, аналітичних та комунікативних навичок.

Нова українська школа пропонує ряд інноваційних підходів до навчання, що сприяють більш ефективному формуванню правописної компетентності.

Умови Нової української школи створюють сприятливі передумови для ефективного формування правописної компетентності школярів. Використання інноваційних підходів, методів та технологій, а також врахування індивідуальних особливостей учнів забезпечує успішне засвоєння правил орфографії та пунктуації. Вчителі, які активно використовують сучасні методики та технології, можуть створити стимулююче навчальне середовище, що сприяє розвитку грамотності учнів. Інтеграція навчання правопису з іншими предметами та активна участь батьків у навчальному процесі також відіграють важливу роль у досягненні високих результатів у формуванні правописної компетентності школярів в умовах НУШ.

У результаті проведеного дослідження, спрямованого на формування правописної компетентності учнів молодшого шкільного віку в умовах Нової української школи (НУШ), було розроблено та експериментально перевірено методичні рекомендації, спрямовані на покращення якості навчання та підвищення рівня мовної грамотності школярів.

Мета дослідження полягала у дослідженні теоретичних засад формування правописної компетентності молодших школярів, аналізі методів та засобів формування цієї компетентності в умовах НУШ, а також у розробці методичних рекомендацій для її ефективного формування. Завданням дослідження було

вивчення теоретичних основ, аналіз сучасного стану проблеми, дослідження методів та засобів формування, а також розробка та перевірка методичних рекомендацій.

У процесі дослідження було виявлено, що для успішного формування правописної компетентності молодших школярів необхідне активне залучення учнів до навчання, систематичне та структуроване викладання матеріалу, а також використання різноманітних інтерактивних методик. Ключовими елементами ефективного навчання виявилися індивідуалізація підходу до кожного учня, створення сприятливого навчального середовища та використання творчих завдань для стимулювання інтересу до вивчення.

Результати експерименту, представлені у таблиці, демонструють значне покращення правописної компетентності учнів усіх трьох класів після впровадження розроблених методичних рекомендацій. Учні показали покращення відсоткових показників правописної компетентності, алгоритмічних вправ, редагування текстів, творчих завдань та розвитку критичного мислення, що свідчить про ефективність використаних підходів.

Можна зазначити, що в ході дослідження успішно було досягнуто мети, оскільки були вивчені теоретичні засади формування правописної компетентності молодших школярів, проведений аналіз сучасного стану проблеми та досліджено методи та засоби її формування в умовах Нової української школи. Виконання завдань дослідження, таких як вивчення теоретичних основ, аналіз методів, розробка та перевірка методичних рекомендацій, підтверджено експериментальним дослідженням та аналізом результатів.

Застосування розроблених вправ підвищило ефективність навчання та сприяло значному покращенню правописної компетентності учнів молодшої школи. Використання інтерактивних методик навчання, творчих завдань та індивідуалізованого підходу до кожного учня допомогли створити сприятливі умови для активного засвоєння матеріалу та розвитку мовленнєвих навичок.

Результати анкетування вчителів показали, що вчителі помітили значне покращення правописної компетентності своїх учнів. Зокрема, вчителі відзначили:

- Учні стали краще справлятися з правописними завданнями, демонструючи вищий рівень знань і навичок.
- Впровадження творчих завдань та інтерактивних матеріалів значно підвищило інтерес учнів до вивчення правопису.
- Учні стали більш уважними до деталей, навчилися аналізувати та редагувати тексти, що сприяло розвитку їхніх критичних здібностей.
- Вчителі відзначили, що використання інтерактивних методів, таких як групові проекти та дидактичні ігри, сприяло активній участі учнів у навчальному процесі та поліпшило їхні комунікативні навички.
- Завдяки створенню ситуацій успіху учні стали більш впевненими у своїх здібностях, що позитивно вплинуло на їхню самооцінку та бажання вчитися.

Загалом, опитування вчителів підтвердило ефективність застосованих методик для формування правописної компетентності учнів початкової школи. Результати дослідження показали, що впровадження нових підходів до навчання сприяє не лише покращенню правописних навичок, але й загальному розвитку учнів, підвищенню їхньої мотивації та впевненості в собі.

Отримані результати дозволяють рекомендувати використання розроблених вправ для формування правописної компетентності учнів початкової школи в умовах Нової української школи (НУШ).

Експериментальне дослідження підтвердило, що впровадження цих вправ не лише покращує правописні навички, але й сприяє загальному розвитку учнів. Зокрема, такі вправи допомагають учням краще орієнтуватися у правописних правилах, розвивають їхні аналітичні та критичні здібності, а також підвищують мотивацію до навчання.

Крім того, вправи сприяють формуванню у школярів навичок самоконтролю та саморефлексії, що є важливими для їх подальшого навчання та особистісного розвитку. Використання цих вправ також створює сприятливі умови для інтерактивного та творчого підходу до вивчення мови, що є ключовими принципами НУШ.

Отже, можна зробити висновок, що розроблені методичні рекомендації сприяють ефективному формуванню правописної компетентності учнів початкової школи в умовах НУШ. Ці рекомендації включають комплекс вправ, спрямованих на розвиток різних аспектів правописної компетентності, таких як правильне написання слів, вміння виявляти орфограми, застосовувати правописні правила в практичних ситуаціях. Використання цих методик дозволяє вчителям створити більш різноманітний та цікавий навчальний процес, що відповідає сучасним освітнім вимогам та стандартам.

Таким чином, розроблені методичні рекомендації є універсальним інструментом, який сприяє підвищенню мовної грамотності учнів та їх успішній адаптації до вимог сучасного суспільства. Завдяки цим рекомендаціям учителі зможуть більш ефективно організовувати навчальний процес, забезпечуючи комплексний розвиток учнів та їхню підготовку до подальшого навчання і життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Байбара Т. М. Компетентнісний підхід в початковій освіті: теоретичні засади. *Початкова школа*. 2010. № 8. С. 46–50.
2. Барна В., Волощенко О., Козак О. Тестування як метод справедливого вимірювання навчальних досягнень учнів. *Учитель початкової школи*. №11. 2014. С. 15-20
3. Бондаренко Г. Л., Сіранчук Н. М. Компетентнісне спрямування уроку української мови в початковій школі. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2023. № 2. С. 93-99.
4. Бондаренко Н. В. Формування правописної компетентності учнів 5–7 класів на уроках української мови: посібник. Київ : Видавничий дім «Сам», 2017. 112 с.
5. Бондаренко Г. Метод проектів як засіб удосконалення методичної компетентності майбутніх учителів української мови та літератури. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2012. № 12. Ч. 2. С. 97–104.
6. Бондаренко Г. Л. Змістове забезпечення підготовки вчителя початкової школи до мовленнєво-риторичної діяльності в США та європейських країнах (Болгарія, Франція, Польща). *Початкова школа*. 2017. № 11. С. 53–56.
7. Вашуленко М. С. Методика навчання української мови в початковій школі. Київ : Літера ЛТД, 2012. 364 с.
8. Вашуленко М. С., Дубовик С. Г. Формування дослідницьких умінь на уроках української мови. *Учитель початкової школи*. 2019. № 9. С. 3– 6.
9. Вегеш А. І. Методика викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах : метод. посіб. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2022. 101 с.
10. Вітюк В. Форми організації освітнього процесу в проєкції формування правописної компетентності майбутніх учителів НУШ. *Education pedagogy: problems and prospects for development in the context of reform. Monograph*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020.

11. Віцюк А. А. Реалізація компетентнісного підходу у формуванні орфографічної грамотності студентів-першокурсників філологічних спеціальностей під час вивчення мовознавчих дисциплін. *Педагогічні науки: збірник наукових праць*. 2011. Вип. 59. С. 223–228.
12. Горошкіна О. М., Бондаренко Н. В., Попова Л. О. Методика компетентнісно орієнтованого навчання української мови учнів ліцею на рівні стандарту : метод. посіб. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2020. 128 с.
13. Горошкіна О. М. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Харків : Основа, 2012. 171 с.
14. Горошкіна О. М. Методи і прийоми навчання орфографії на уроках української мови: компетентнісний вимір. URL: <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:aYHHQF1BWz0J>
15. Горошкіна О.М., Груба Т.Л., Попова Л.О. Формування правописної компетентності учнів. Харків : Вид. група «Основа», 2016. 171 с.
16. Груба Т. Л. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень) : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2018. 336 с.
17. Державний стандарт початкової освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 Офіційний вісник України. 2018. № 19. С. 637
18. Дубовик С. Г., Борисовець О. С. Організація роботи вчителя з розвитку мовленнєво-творчих здібностей молодших школярів на уроках української мови. «Наука і техніка сьогодні»(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)). 2023. № 14 (28). С. 380-391.
19. Зінченко В. М. Формування правописних умінь і навичок учнів на уроках української мови в профільних класах. *Science and Education a New Dimension: Pedagogy and Psychology. Budapest*, 2013. Вип. I (6). Частина 10. С. 80–84.
20. Ковальчук Н. П. Пунктуаційна грамотність як складова формування мовної особистості. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Психологія і педагогіка. 2014. Вип. 29. С. 41-43.

21. Колєнцова В. М. Методичні основи структурування орфографічних правил для навчання правопису ветеринарних термінів. Електронне наукове фахове видання «Народна освіта», 2013. 1 (16). URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/16/index16.htm (дата звернення 30.05.2024)
22. Коробко С. Л., Коробко О. І. Нова українська школа: діагностична та корекційно-розвивальна робота з молодшими школярами : навчально-методичний посібник. Київ : Література ЛТД, 2021.
23. Кучерук О. Система методів навчання української мови в основній школі: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2012. 450 с.
24. .Лященко М.Б. Урок: «Правопис частки не з різними частинами мови». URL:<https://naurok.com.ua/profile/1646>
25. Методика викладання української мови в таблицях та схемах. URL: <https://naurok.com.ua/metodika-vikladannya-ukra-nsko-movi-v-tablicyah-ta-shemah272836.html>
26. Методика викладання української мови в початкових класах / за ред. С. І. Дорошенка. Київ : Вища школа, 2012. 398 с.
27. Методика навчання української мови у початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. Київ : Літера ЛТД, 2020. 364 с.
28. Навчальні програми загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою 1-4 кл. Київ : Вид. дім «Основа», 2011. 392 с.
29. Наумчук М. М. Уроки рідної мови в початковій школі. Тернопіль : ТДПУ, 2019. 48 с.
30. Нова українська школа: український правопис у системі формування орфографічної компетентності в учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. / Н. О. Воскресенська, М. В. Коновалова, І. М. Літвінова, О. О. Якименко. Харків : Вид-ва «Ранок», 2021. 160 с. 31. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / За заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

32. Омельчук С. А. Практикум з правопису української мови: система дослідницьких вправ: навч. посібник. Київ : Грамота, 2015. 224 с.
33. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців: монографія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
34. Пасічник О., Матвієнко О. Психолого-педагогічні засади формування орфографічних умінь і навичок школярів у процесі вивчення дієприкметника. URL:<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:5XMyBSXoJFgJ:oaji.net>
35. Плис О. Формування образного мислення у молодших школярів. *Початкове навчання і виховання*. № 31-32. Листопад, 2014. С. 2-8
36. Половіна О. А., Ліпчевська І. Л. Наступність дошкільної освіти та нової української школи: реалії та перспективи. *Інноватика у вихованні: зб. наук. пр.* 2018. Вип. 7. Том 1. С. 203–213
37. Потапенко О. І. Методика викладання української мови. Київ : Вища школа, 2020. 126 с.
38. Психологічні основи методики навчання орфографії. URL:<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:u3NheAcEh5gJ:https://studfile.net/preview>
39. Попова Л. О. Засоби навчання української мови в компетентнісній парадигмі сучасної освіти. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Педагогічні науки. 2020. № 2 (333) лютий. Ч. II. С. 54–61.
40. Потапенко О. І. Методика викладання української мови. Київ : Вища школа, 2020. 126 с.
41. Роїк О. Ю. Мотиваційна складова у формуванні правописно-пунктуаційної компетентності студентів-філологів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія, 2016. Вип. 23 (1), С. 44–47.
42. Рубан Л. І. Формування орфографічної грамотності молодших школярів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. Вип. 9. С. 183–191.

43. Сінчук І. В. Робота з розвитку культури мовлення учнів початкових класів на уроках української мови. *Актуальні проблеми початкової освіти: теорія і практика*. 2023. С. 71-74.
44. Сіранчук Н. М. Формування лексичної компетентності в учнів початкових класів на уроках української мови : монографія. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 288 с.
45. Сіранчук Н. М. До проблеми методів та прийомів формування техніки читання в учнів початкових класів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2023. Вип. 2 (52). С. 197–205.
46. Софій Н. З., Онопрієнко О. В., Найда Ю. М., Пристінська М. С., Большакова І. О. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». 2017. 207 с.
47. Терещенко В. М. Навчально-методичний посібник: Методика реалізації Українського правопису у закладах загальної середньої освіти. Харків : Соняшник, 2019. 256 с.
48. Типові освітні програми для 1-4 класів URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> (дата звернення 30.05.2024)
49. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 1-4 класів з українською мовою навчання URL:http://www.mon.gov.ua/images/gr/pr/ukr_mova.doc. (дата звернення 30.05.2024)
50. Український правопис у новій редакції. URL: <https://mon.gov.ua>(дата звернення 30.05.2024)
51. Формування творчої компетентності при вивченні орфографії. URL: https://nvk9.at.ua/publ/formuvannja_tvorchoji_kompetentnosti_pri_vivchenni_orfografiiji/1-1-0-3
52. Фролова Н., Конюхов С. Л. Формування правописної компетенції у початковій школі з використанням інноваційних технологій. *Інформаційні технології в освіті та науці: збірник наукових праць*, 2016. Вип. 8. С. 312–315.

53. Хома О. М. Формування орфографічних умінь на уроках української мови в початковій школі. *Освітологічний дискурс*. 2015. Вип. 3. С. 270–279.
54. Хом'як І. Зв'язок у вивченні орфографії та граматики: Нове в програмах і методиці. *Урок української*. 2002. № 9. С. 13–18.
55. Хом'як І. Компетентнісний підхід до навчання правопису української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. Вип. 11. С. 17–21.
56. Хом'як І. М. Способи і характер навчання орфографії. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». Острог : Вид-во НаУОА, 2013. Вип. 40. С. 166–168.
57. Хом'як І. М. Орфографічна компетентність як складник формування мовної особистості». *Дивослово*. 2015. № 11. С. 2–5.
58. Хорошковська О. Н. Аналіз орфографічних помилок з української мови та запобігання їм. *Початкова школа*. 2009. №9. С. 39–46.
59. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2012. 288 с.
60. Нова Українська школа. Смарт Освіта. URL:<https://nus.org.ua/>(дата звернення 30.05.2024)
61. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL:<https://mon.gov.ua> / (дата звернення 30.05.2024)
62. Гудима Н. В., Ковальчук О. Актуальні питання початкової освіти : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024.
63. Гудима Н. В. Інноваційні технології навчання української мови та читання : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 250 с.
64. Гудима Н.В. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до застосування інноваційних технологій на уроках мовно-літературної освітньої галузі // Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в Новій українській школі: оновлення філософії освіти : монографія ; за заг. Ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Мелекесцевої, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2024. С. 197-228.

65. Федорчук В.В. Педагогічні технології в початковій школі. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко, 2014. 268 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/2085>
66. Федорчук В.В. Освітні технології : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський, 2019. 161 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/5927>
67. Вітюк В.В., Тарасюк Л.С. Комунікативна компетентність як важлива складова сучасної початкової освіти // Українська педагогічна освіта в європейському часопросторі: Матеріали Міжвузівської студентської науково-практичної конференції. Дубно : ДКРДГУ, 2014. С. 5-21.
68. Гудима Н.В. Стратегії роботи вчителя й учнів на уроках мовно-літературної освітньої галузі в умовах діяльнісного підходу // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Вип. 23. С. 346-349.
69. Вітюк В.В., Тарасюк Л.С. Комунікативна компетентність як важлива складова сучасної початкової освіти // Українська педагогічна освіта в європейському часопросторі: Матеріали Міжвузівської студентської науково-практичної конференції. Дубно : ДКРДГУ, 2014. С. 5-21.
70. Кічук Н. Готовність майбутнього вчителя початкових класів до створення освітнього середовища учня як результат професійної підготовки до інноваційної діяльності // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогічні науки. 2016. №1. С. 82-91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadpcpn_2016_1_9
71. Федорчук В.В. Освітні технології : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський, 2019. 161 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/5927>